

PHÁP LUẬT VIỆT NAM VỀ MIỄN TRỪ QUỐC GIA THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN

VŨ THỊ PHƯƠNG LAN *

Tóm tắt: Miễn trừ quốc gia là một vấn đề hiện đại của tư pháp quốc tế. Trong thế giới phẳng hiện nay, các quốc gia, các nhà nước ngày càng có xu hướng tham gia vào các mối quan hệ cả chiều rộng và chiều sâu, trong đó có những mối quan hệ mang tính chất kinh tế, dân sự mà ít thể hiện chủ quyền quốc gia. Chính vì vậy, miễn trừ quốc gia trở thành chế định hết sức quan trọng, giúp cho quốc gia nhận biết rõ ranh giới về quyền miễn trừ của mình, bảo vệ cho các quyền và lợi ích quốc gia trong quan hệ quốc tế, đặc biệt các mối quan hệ mang bản chất dân sự, kinh tế. Bài viết phân tích chế định miễn trừ quốc gia theo pháp luật Việt Nam, chỉ ra những bất cập và đề xuất giải pháp hoàn thiện chế định miễn trừ quốc gia trong pháp luật Việt Nam hiện nay.

Nhận bài: 08/12/2022

Hoàn thành biên tập: 30/5/2023

Duyệt đăng: 30/5/2023

Từ khoá: Miễn trừ quốc gia; miễn trừ tư pháp; tư pháp quốc tế Việt Nam

VIETNAMESE LAW ON STATE IMMUNITY – SHORTCOMINGS AND REMEDIES

Abstract: State immunity is an issue of modern private international law. In the modern flat world, nations and states are participating in economic, civil law transactions more deeply than ever without revealing much sovereignty. Thus, state immunity has provided very important protection for the state, helped the state to acknowledge the immunity limitation, especially in civil and economic relations. In this article, the author analyses Vietnamese law on national immunity, focusing on the shortcomings of the current law and providing proposals to improve the law.

Keywords: State immunity; jurisdictional immunity; Vietnamese private international law

Received: Dec 8th, 2022; Editing completed: May 30th, 2023; Accepted for publication: May 30th, 2023

1. Quy định của pháp luật Việt Nam về miễn trừ quốc gia

Theo cách hiểu thông thường, miễn trừ quốc gia trong tư pháp quốc tế có nghĩa là quyền của một quốc gia không thể bị xét xử tại toà án của một quốc gia khác¹. Nội hàm đầy đủ của miễn trừ quốc gia bao gồm hai khía cạnh: 1) miễn trừ xét xử đối với bản

thân quốc gia; 2) miễn trừ đối với tài sản của quốc gia². Hiện nay, pháp luật về miễn trừ quốc gia của Việt Nam được quy định trong hai nhóm văn bản quy phạm pháp luật: nhóm quy định về tổ tụng dân sự (TTDS) (luật hình thức) và nhóm quy định về trách nhiệm pháp lí trong các giao dịch dân sự (luật nội dung).

* Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội

E-mail: phuonglanqt@hlu.edu.vn

¹ Điều 5 UNCIS (United Nations Convention on State Immunity).

² Vũ Thị Phương Lan (2022), “Lí luận về miễn trừ quốc gia trên thế giới và xu hướng phát triển”, *Tạp chí Luật học*, số 4, tr. 73.